

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Ἡ πλατεία τοῦ Ποιητοῦ.—Τὸ Ἀκρωτήρι.—Ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων.—Ἡ Μεταμόρφωσις.—Ἡ Παναγία τοῦ Τζάνε.—Ὁ ναὸς τῶν Φιλικῶν.—Τὸ Μουσεῖον

Ἡ Ζάκυνθος, μετὰ τὰς ὥραιάς ἐξοχάς της καὶ τοὺς ιδιορρυθμοὺς ἀνθρώπους της, μετὰ τὸν Ἅγιο της καὶ τὰς ἐκκλησίας, τὰς ροῦγες καὶ τὰ καντούνια, μετὰ τοὺς κόντηδες καὶ τοὺς ἀφεντάδες μετὰ τὰ μινόρε καὶ τὰς κιδάρες, μετὰ τὰ ντατζαμίνια καὶ τὰ μαντολάνα, μετὰ τὰ μασούλα καὶ τὰ συμπάρα, ἡ πατρις τοῦ Φωσκόλου, τοῦ Σολωμοῦ τοῦ Κάλβου καὶ τοῦ Μαρτζώκη, τοῦ Κουτσοῦρη καὶ τοῦ Καντοῦνη, τοῦ Ρώμα καὶ τοῦ Λομβάρδου, εἶνε τὸ ὡραιότερο τὸ χαρακτηριστικώτερο, τὸ ἀγαπητότερον ἡσὶ. Τὸ εἶχα ἐπισκεφθῆ ἡ πρώτη ἀποστολὴ καὶ ἡ ἀνάμνησίς του εἶχε μετουσιωθῇ εἰς ἓν ὄνειρον, τὸ ὁποῖον μ' ἐβανκάλιζε καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν. Καὶ εἶχα πάντοτε μέσα μου τὸν πόθον νὰ τὸ ξαναῖδῶ. Καὶ ἐπωφελήθην μιᾶς εὐτυχοῦς ἐμπνεύσεως, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Σύλλογος τῶν ἐν Ἀθήναις Ζακύνθιων, ὅστις διὰ πρώτην φοράν, ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ἐξεκίνησε νὰ φέρῃ τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν πρὸς τὴν γενέτειραν. Ὅταν ἔβλεπα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο κατὰ τὴν μεταβασίν μας τοὺς Ζακύνθιους διέκρινα εἰς ὅλων τὰ ζωηρὰ μάτια τὴν ἐπιθυμίαν πότε νὰ ἀντικρύσουν τὸ νοσταλγικὸ νησί των. Ἦσαν ὅλοι των τὰ «σπουργίτια» τοῦ Τσακασιάνου. Διὰ τὸν Ζακύνθιον ἡ Ζάκυνθος εἶνε ἡ «μία καὶ μόνη».

Τὴν ἰδίαν συγκίνησιν ἡσθάνθη καὶ ἐγὼ ὅταν μετὰ τὸν ταχὺ βλέμμα διέδραμον τὴν παραλιακὴν ὁδὸν ἀπὸ τοῦ Καζίνου Λομβάρδου μέχρι τοῦ καμπαναριοῦ τοῦ Ἀγίου. Διότι ἡ Ζάκυνθος ἔχει μεγάλην ἔκτασιν εἰς μῆκος μόνον. Αἱ δώδεκα χιλιάδες τῶν κατοίκων της, αἱ συμπεπυκνωμέναι εἰς τὰ στενά, τεθλασμένα καντούνια ἢ εἰς τὰ ἀναρριχώμενα σπίτια της κινούνται εἰς δύο δρόμους μόνον, καὶ κυρίως εἰς τὴν Πλατεῖα Ροῦγα μετὰ τὴς καμάρες, μετὰ τὰ καλλίτερα σπίτια τῶν ὁποίων ἐξέχει τὸ Μέγαρον Ρώμα ὅπου ἡ Νομαρχία σήμερον. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἔχει κατὰ τὸ Βενετσάνικο εἰς τὴν ὅλην φυσιογνωμίαν. Τὴν ἀπογευματινὴν κίνησιν διεκδικεῖ ἡ Πλατεία τοῦ Ποιητοῦ, ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς πολὺ μικροτέρας πλατείας τῆς Ἐλευθερίας κεκοσμημένης ἐπίσης μετὰ τὴν προτομὴν τοῦ Ἑθν. ποιητοῦ καλύπτουσιν τὰ ὀστᾶ του. Ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῆς εἶνε τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον, ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ Λέσχη τῶν Φιλελευθέρων.

Ἡ πλατεία τοῦ Ποιητοῦ ἔφ' ἣς τὸ Θέατρον

καὶ ἡ Λέσχη τῶν Λομβαρδιανῶν, εἶνε ὑπὸ κοσμικὴν ἔποψιν τὸ Ζάππειον τῆς Ζακύνθου, μετὰ τὸ προσὸν μιᾶς θαυμασίας ἀπόψεως τῆς θαλάσσης. Ἡ Ζάκυνθος ἔχει τὸ ὡραιότερον παραλιακὸν κρηπίδωμα καὶ τὸ καθαρότερον.

Διὰ νὰ ἴδῃ τι ἢ μᾶλλον νὰ ἀπολαύσῃ τὴν Ζάκυνθον, πρέπει νὰ μείνῃ πολλὰς ἡμέρας. Δὲν μὲν εἶνε δυνατόν νὰ δώσω τὸν χαρακτηρισμὸν, ἀφοῦ μετὰ τὰς τελετάς, τὰς δεξιώσεις, τὰ γεύματα ἐλάχιστος χρόνος ἀπέμεινε. Καὶ αὐτὸν τὸν κατηνάλωσα εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ναῶν της.

Ἡ Ζάκυνθος εὐτυχῶς ἔχει πέντε-ἕξ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν των ὅπως μᾶς ἀποκαλύπτουν τὴν ἱστορίαν της, τὴν τέχνην της, τὴν φιλολογίαν της. Καὶ εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ κυκλωθῶ ἀπὸ τὴν πλειάδα αὐτὴν τῶν λογίων, ἡ ὁποία εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ ὡς Μέντωρ εἰς τὰ ἀξιόθεατα μέρη. Εἶνε ὁ γηραιὸς ἱστοριοδίφης κ. Σ. Δε-Βιάζης, ὁ διευθυντὴς τῶν «Μουσῶν» καὶ τοῦ Ἀρχαιοφυλακείου κ. Α. Ζώης, ὁ δημοσιογράφος κ. Κ. Καροφύλας, ὁ διηγηματογράφος κ. Α. Ἀβούρης, ὁ καλλιτέχνης κ. Α. Πελεκάσης.

Ἐπεσκέφθημεν τὸ Ἀκρωτήρι, τὸ ὕψωμα ἔφ' οὗ ἐνεπνεύσθη τὸν Ὕμνον τῆς Ἐλευθερίας ὁ Σολωμός. Ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν οἰκίαν Στρογγὴ ἣτις κατεστράφη Ἐκεῖθεν ὁ Βάρδος τοῦ Ἀγῶνος ἔβλεπε τὸ Μεσολόγγι, ὅθεν, ἡκούοντο οἱ κανονισμοὶ. Κάτωθεν ἀπλοῦται κάμπος θαυμασίου, μία ἀποψις, ἡ ὁποία ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐμπνεύσῃ ἓνα Σολωμόν. Γραφικώτατα τοπεῖα χαριτωμένα, μετὰ τὰς ἐγκατεσπαρμένας ἐπαύλεις. Καὶ ἡ ἄλλη οἰκία, ἐν ἣ ἐγεννήθη ὁ Σολωμός εἰς τὴν Πλατεῖα Ροῦγα καὶ αὕτη κατεστραμμένη.

Ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἐκκλησιῶν διήρκεσεν ἐπὶ τρία ὥρα. Ἡ ἐκκλησία διεδέχετο τὸν θαυμασμὸν διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἀγιογραφιῶν. Ὁ ναὸς τῶν Ἀγ. Πάντων, ἡ Κυρία τῶν Ἀγγέλων μετὰ τὴν θαυμασίαν ἐγγλυφον πρόσοψιν, ὁ ναὸς τῶν κομήτων Λογοθετῶν μετὰ τὰς τοιχογραφίας, ἀλλὰ σχεδὸν ἐγκαταλελειμένος, ὁ ναὸς τῆς Φανερωμένης, εἶνε ἀληθινὰ Μουσεῖα τῆς ἀγιογραφικῆς τέχνης. Ὁ ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως, ὅστις εὐτυχῶς δὲν ὑπέστη βλάβας ἐκ τῶν σεισμῶν, εἶνε ὁ περισσότερον κεκοσμημένος ναὸς τῆς Ζακύνθου ὁλόκληρος, στέγη, τοῖχος, γυναικωνίτης, τέμπλον, ἱερὸν, δάπεδον. Ὁ ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως ἔχει εἰκόνας τῶν περισσotέρων καλλιτε-

χνών, Κουτουζή, Μόσχου, Βίκτωρος, Νομικού, Πλακωτού και Τζάνε. Βλέπει κανείς διάφορα στυλ, άλλ' όλα με μεγάλην καλλιτεχνικήν αντίληψιν. Τὸ ἀριστουργημα τῶν ἀγιογραφιῶν αὐτῶν εἶνε ἡ Παναγία τοῦ Τζάνε, τοῦ ἐπιλεγόμενου Μπουνιαλῆ, ἡ κρατοῦσα τὸν Χριστόν. Τὸ βλέμμα της, εἶνε πλήρες καλωσύνης, πόνου, εὐσπλαχνίας. Εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ ἡ ἔκφρασίς της. Ὁ Πρύτανις κ. Μενάρδος, ὅστις μᾶς συνοδεύει εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτὴν περιοδεΐαν, κυριολεκτικῶς ἐνθουσιάζεται μετὰ τὴν θαυμασίαν αὐτὴν εἰκόνα. Ὁ ἱερεὺς τοῦ ναοῦ ἀναβιβάζει τὴν σημερινὴν ἀξίαν τῆς εἰκόνος εἰς τρία ἑκατομμύρια. Ἀτυχῶς ἡ πολύτιμος αὐτὴ εἰκὼν πολὺ χαμηλὰ τοποθετημένη ἐν τῷ γυναικωνίτῃ, ἤρχισεν ἤδη νὰ φθείρῃται. Τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀφίσει ἵχνη τῆς διαβάσεώς των. Ἡ εἰκὼν πρέπει τάχιστα νὰ τοποθετηθῇ ἐντὸς τοῦ ναοῦ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ παραθύρου, ἵνα ἀποφευχθῶν μεγαλείτερα βλάβαι.

Τὸ Μουσεῖον τὸ ὁποῖον διευθύνει ὁ καθηγητὴς κ. Λαμπρόπουλος εἶνε ἡ Πινακοθήκη τῆς Ζακύνθου, περιλαμβάνουσα ἔργα ὄχι πολλὰ, ἀλλ' ἐκλεκτά. Προηγουμένως ἦτο ναὸς. Διὰ νὰ λάβετε ἰδέαν περὶ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Κράτους, ἀρκεῖ νὰ μάθῃτε ὅτι κατήγγησε τὸν ἐκ δρ. 350 (!) μισθὸν τοῦ ἐπιμελητοῦ, ἐσχάτως δὲ ἔκοψε καὶ τὰς 70 δρ. τὰς ὁποίας ἔπερνεν ἡ καθαρίστρια. Καὶ τώρα ἡ οἰ ἐπισκέπται θὰ ἀναπνεύουν σκόνην βλέποντες τὰ κειμήλια ἢ ὁ ἐπιμελητὴς πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τὰ ὑψηλὰ καθήκοντα τῆς σκούπας.

Τὸ Μουσεῖον αὐτὸ ἐκτὸς τοῦ ὁραίου τέμπλου ἔχει ἀρίστas ἀγιογραφίας τῶν καλλιτέρων ζωγράφων τῆς Ζακύνθου, ἐν οἷς καὶ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου ἧτις εἶνε ἡ ἀρχαιότερα τῶν ἐν Ζακύνθῳ εἰκόνων, ἀρίστη δὲ ἡ τοῦ Φορνάρο ἡ παριστάσα τὴν Φιλοξενίαν τοῦ Ἀβραάμ.

Εἰς τὴν Ζακύνθον ὑπολογίζεται, ὅτι ὑπάρχουν πλέον τῶν τετρακοσίων ναῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἔχουν κειμήλια μεγάλης ἀξίας, αἵτινα θὰ καταστραφῶν ἐὰν δὲν ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς συντηρήσεώς των. Ἀλλ' εἰς ποῖον νὰ ἀποταθῇ κανεὶς; Ὡτα μὴ ἀκουόντων.

Ἀξιοπερίεργος εἶνε ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἀρχιεποφυλακείου. Ὑπάρχουν ταξινομημένα ἔγγραφα ἀπὸ τοῦ 1400 ἐν συνεχείᾳ κατὰ χρονολογικὴν σειράν, πράξεις συμβολαιογραφικαί, δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἔγγραφα ὅλων τῶν δημοσίων ἀρχῶν, ληξιαρχικαὶ πράξεις. Ἐκεῖθεν φωτίζεται ἡ ἱστορία. Μία πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἱ ἱστοριογράφοι τῆς νήσου ἀρύνονται τὰς ἐρεῖνας των. Ὁ διευθυντὴς κ. Ζώης μᾶς δεικνύει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ἀγίου βεβαιοῦντος μίαν μαρτυρίαν. Ἀλλὰ τὸ Ἀρχιεποφυλακεῖον εἶνε εἰς ἐν ἰσόγειον ὑγρότατον. Ἐσχάτως ἐπλημμύρισεν ἀπὸ εἰσερχόμενα ὕδατα τόσον, ὥστε νὰ κινδυνεύσῃ ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ σώσῃ μερικὰ ἔγγραφα ὁ διευθυντὴς του. Ἀλλὰ καὶ ἀσφάλεια δὲν ὑπάρχει. Πέρυσι εἶχαν δι' ἀντικλεῖδος ἀνοίξῃ λωποδύται διὰ νὰ ἀνέλθουν εἰς τὸ ἐν τῷ ἄνω ὁρόφῳ κείμενον Ἐνεχυροδανειστήριον.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πολιούχου τῆς Ζακύνθου ἐγένετο καὶ ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ ἀνοικοδομηθέντος ἱστορικοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοῦ Λατίνου, ἐνθα ὠρκίσθησαν οἱ Φιλικοί.

Ὁ ναὸς κεῖται εἰς τὴν θέσιν «Υψωμα», ἐπὶ λοφίσκῳ καταφύτου, ἀνήκει δὲ εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ εὐγενῆ οἰκογένειαν Λατίνου.

Ἐφημέριος τοῦ ναοῦ ἦτο ὁ ἐξ Ἰωαννίνων πρόσφυξ ἱερομόναχος Ἀνθιμος Ἀργυροπούλος. Κατὰ τὸ ἔτος 1718 ἦλθεν εἰς Ζακύνθον ὁ Νικόλαος Πάγκαλος, ὅστις καὶ διέδωκε τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, προσκαλέσας εἰς τὸ ἐρημικὸν ἐκκλησάκι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου τοὺς ἐν Ζακύνθῳ διαμένοντας Θεόδ. Κολοκοτρώνην, Νικηταρὰν καὶ Βασίλ. καὶ Κωνστ. Πετιμεζᾶν, ἐγχειρίσας εἰς αὐτοὺς ἐπιστολὴν τοῦ Ἀναγνωσταρᾶ δι' ἧς προέτρεπεν αὐτοὺς ἀφοῦ ὀρκισθῶσι πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς εἰσέτι σωζομένης Τριμόρφου ἐνώπιον τοῦ ἐφημερίου Ἀργυροπούλου ν' ἀναχωρήσωσιν εἰς Πελοπόννησον.

Ὁ ὄρκος τῶν Φιλικῶν ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ὁρ. ἴζομαι καὶ ὁμνῶ εἰς τὴν τιμὴν μου, κατ' ἔμπροσθεν τοῦ ὑπερτάτου ὄντος, ὅτι νὰ μὴ φανερώσω οὐδενὸς τὸ μυστικὸν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας τῶν Ἑλευσίνων καὶ ὑπόσχομαι τῇ πατρίδι νὰ εἶμαι πάντοτε ζηλωτὴς καὶ πιστὸς, εἰς τὸ νὰ παράσχω τὰ κατὰ δύναμιν τὴν ἐλευθερίαν της, θυσιάζοντας αὐτῇ εἰς τὴν περίστασιν ὅλα μου τὰ αἰσθήματα, ὅλα μου τὰ φρονήματα, ὅλην μου τὴν περιοσίαν καὶ ζωὴν μου ἀκόμη, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἐλευθερίαν της καὶ τὴν προτέραν της δόξαν καὶ νὰ ἐκδικηθῇ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὅπου τὴν ἐσκλάβωσαν, τὴν ἐπλήγωσαν καὶ τῇ ἀφῆρεσαν εἰς διάστημα τόσων αἰώνων καὶ τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, ὥς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα γένους καὶ φυλῆς, ξεσχίζοντάς της τὰς σάρκας καὶ τὰ μέλη μετὰ μίαν ἀνήκουστον σκληρότητα καὶ καταστήσαντας τὰ τέκνα της ἐξουδενήματα λαῶν. Πρὸς τούτοις ὑπόσχομαι νὰ ἀγαπῶ καὶ νὰ ζήσω εἰρηνικῶς μετὰ τοὺς μετέχοντας τῇ Ἐταιρείᾳ ἀδελφούς, καὶ νὰ τοὺς βοηθῶ εἰς τὰ χρεῖας των, χωρὶς κανένα σκοπὸν κέρδους, ἀλλὰ θυσιάζοντας τὸ μερικόν μου συμφέρον διὰ τὴν κοινὴν εὐτυχίαν καὶ νὰ ἀποδιώξω μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ κάθε καπνὸν φιλαυτίας, ἢ φθόνου, ἢ φιλοδοξίας, ἢ τις γεννῶδεςθρίαν διχόνοιαν καὶ ἀλληλομαχίαν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν καὶ ἐξολοθρεύει πᾶν ἔθνος. Ὑπόσχομαι νὰ συγχωρήσω κάθε ἀδελφόν, μετὰ τὸν ὅπριον εἶχον λάβει αἰτίαν ἐχθρας ἢ ἀγανακτήσεως καὶ νὰ τὸν βοηθῶ εἰς τὰς χρεῖας του.

Εὐχαριστοῦμαι λοιπὸν νὰ δοκιμάσω τὸν πλεον σκληρὸν θάνατον, ἐὰν λείπω ἀπὸ ὅλας τὰς ἀνωθέν μου ὑποσχέσεις ἢ ἐὰν γίνω ἐπίορκος ἢ προδότης, ἢ ἐπίβουλος κατὰ τῶν ὁμογενῶν μου ἑταίρων τε καὶ πατρίδος. Ἀμήν».

Εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν ὠρκίσθησαν ὁ Θεόδωρ. Κολοκοτρώνης, ὁ Λιον. Ρόμας, ὁ Α. Ὑψηλάντης, ὁ Σωλομὸς, ὁ Δραγῶνας καὶ ἄλλοι ὀπλαρχηγοί, ἀναχωροῦντες δὲ μετέβαινον εἰς Πελοπόννησον καὶ Στερεάν. Ὁ ὄρκος ἐδίδετο νύκτα, μετέβαινον δὲ διὰ μονοπατίων κρυφά, διὰ νὰ

μὴ γίνονται ἀντιληπτοὶ ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν ἀστυνομίαν. Ἐν τῷ ναῷ εἶχε ταφῇ ἡ σύζυγος τοῦ Θεοδ. Κολοκοτρώνη τῆς ὁποίας ὅμως τὰ ὁσπιά μετεκόμισεν ἀργότερον ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης.

Κατὰ τοὺς σεισμοὺς, ἐν ἔτει 1893, κατεστράφη ὁ ναός, ἥδη δὲ ἀνοικοδομήθη πρωτοβουλίᾳ τῆς ἐν Ζακύνθῳ Ἀγγλικῆς Στοᾶς «Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς». Ἐνεκαίνισθη ἤδη ὁ ναός, ψαλείσης ἐπιμνημοσίνου τελετῆς, χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Διονυσίου καὶ πολυαριθμῶν ἱερέων. Εἶχον ἀναρτηθῇ αἱ εἰκόνες τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Ρώμα, Ὑψηλάντου καὶ Φωσκάδου. Εἰς τὸ μέσον ἡ Τρίμορφος εἰκὼν τῆς ὁρκωμοσίας, παριστώσα τὴν Θεοτόκον, τὸν Χριστὸν καὶ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην. Εἰς πολλὰ

σημεῖα ἔχει καταστραφῇ. Στέφανοι δάφνης μετὰ φοινίκων στολίζουν τὰς εἰκόνας. Γραφικώτατον τὸ θέαμα. Ὅλος ὁ πέριξ χώρος ἐνωρὶς εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ πλήθους λαοῦ. Ἐξεφώνησε πανηγυρικὸν ὁ Μητροπολίτης, κατόπιν ὁμίλησαν ὁ Σεβασμιος τῆς Ἀγγλικῆς Στοᾶς κ. Πολίτης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνοικοδομήσεως κ. Σαρακίνης, ποιήματα δὲ οἱ κ. κ. Ἀλεξόπουλος διευθυντὴς τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς καὶ Σαλούτσης. Ἡ μουσικὴ τοῦ Ναυτικοῦ ἐπαίανισε πένθιμον ἐμβατήριον, ἡ δὲ στρατιωτικὴ μουσικὴ τὸν Ἑθνικὸν Ὑμνον.

Ἡ τελετὴ εἶχε ὄχι μόνον ἐκκλησιαστικὸν χαρακτήρα, ἀλλὰ καὶ πατριωτικόν. Βαθυτάτη ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις τῶν παρισταμένων. Δ. Κ.

Α Ν Τ Ι Λ Α Λ Ο Ι

ΕΓΧΡΩΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Νέα μέθοδος φωτογραφίας ἐνστακτανὲ μετὰ χρωμάτων, ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Γάλλου χημικοῦ Ρουσώ. Ἐφωτογράφησε διὰ μιᾶς πλάκας ἐπὶ δένδρου κίτρινον κλωδὸν ἐφ' οὗ ὑπῆρχε περιστέρᾳ φέρουσα ἐρυθρὰν καὶ κυανὴν ταινίαν. Ὅλα τὰ χρώματα ἐνεφανίσθησαν ζωηρότατα.

ΤΑΠΗΤΕΣ 2,500 ΕΤΩΝ

Ὁ Ρώσος καθηγητὴς Κόζλωφ ἐν Κάμπι τῆς Μογγολίας ἀνεύρεν ἀνασκάπτων τάπητας 2,500 ἐτῶν ἐντὸς τάφων εἰς βάθος 40 μέτρων ὑπὸ τὸ ἔδαφος ὅπου ἡ θερμοκρασία διατηρεῖτο ὑπὸ τὸ μηδέν. Οἱ τάπητες παριστάνουν μυθολογικάς παραστάσεις ἀγνώστου λαοῦ, ζῶντος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἔρημον ἤδη Κάμπι.

ΠΑΡΙΣΙΝΟΙ ΑΝΔΡΙΑΝΤΕΣ

Εἰς τὸ Παρίσι ὑπάρχουν 250 ἀνδριάντες ἐξόχων ἀνδρῶν. Ἦδη εἶνε ἐτοιμοὶ νὰ στηθοῦν αἱ ἐξῆς ἀνδριάντες, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἡ ἰδρυσις ἐλλείπει χώρου. Τῆς Σάρρας Μπερνάρ, Πῶλ Ἐρριέ, τοῦ στρατηγοῦ Γκαλιενί, τῶν μουσουργῶν Μασσενέ καὶ Σαὶν Σάνς. Εἰς τὸ Παρίσι ὑπάρχουν ἀνδριάντες: 48 ποιητῶν, 58 πεζογράφων, 39 ζωγράφων 22 ἀρχιτεκτόνων, 20 συνθετῶν, 14 στρατηγῶν, 13 χημικῶν, 12 πολιτικῶν, 7 δημοσιογράφων, 2 ἀεροπόρων καὶ τινες ἄλλων.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Τὸ Γαλλικὸν Μεγα Βραβεῖον τῆς Ρώμης εἶνε τοιαύτης σημασίας ὥστε νὰ δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ Δις Ὀδὲτ Πωδέρ μόλις 21 ἐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη ἐφέτος, περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ φύλον, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκει. Τὸ δευτέρον Μεγά βραβεῖον ἀπενεμήθη εἰς τὸν κ. Ἐρρίκον

Κλάμενς καὶ τὸ τρίτον Μεγα Βραβεῖον εἰς τὸν κ. Ἐρρίκον Κουτυρά.

Αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες ἐξαίρουσαι τὴν περιφανὴ αὐτὴν γυναικείαν νίκην εἰς τὴν καλλιτεχνίαν, ἐκφράζονται μετὰ θαυμασμοῦ διὰ τὴν νεωτάτην καλλιτέχνιδαν.

«Ἡ δεσποινὶς Ὀδὲτ Πωδέρ, γράφει ἡ «Ζουρνάλ», εἶνε μιὰ μικρὴ Παριζιάνα εὐφυῆς καὶ χαριτωμένη. Ὁ πατὴρ τῆς εἶνε ζωγράφος, ἡ μητὴρ τῆς ἐπίσης, ὡς καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς Μαργαρίτα, ἡ ὁποία φοιτᾷ εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν σχολήν. Μᾶς ὑποσχέθη μάλιστα καὶ αὐτὴ νὰ κερδίσῃ τὸ Μεγά Βραβεῖον, ὅπως καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς, κατὰ τὸ ἔτος 1927.

Ὅ, τι θὰ ἔκαμνεν ἴσως ἐντύπωσιν, εἶνε ὅτι ἡ Ὀδὲτ ἂν καὶ πάντοτε χαρούμενη καὶ γελαστή, ἂν καὶ ἀγαπᾷ τὰ σπὸρ καὶ ἰδίως τὴν κολυμβητικὴν, ἐκλέγει διὰ τὰ ἔργα τῆς πάντοτε θέματα μυστικισμοῦ. Ἡ Βρεττάνη ἰδίως μὲ τὰ μελαγχολικὰ ἀκρογιαλιά τῆς, μὲ τὸν σκυθρωπὸν οὐρανὸν τῆς, συγκινεῖ τὴν ψυχὴν τῆς μικρᾶς καλλιτέχνιδος.

Χάρις εἰς ταύτην τὴν μυστικοπάθειαν, ἡ ὁποία καταφαίνεται ἰδίως εἰς τὸν βραβευθέντα πίνακα. «Τὸ παραμῦθι τοῦ Ἀγίου Ρονάνου», ἡ Ὀδὲτ ἐκέρδισε τὸ Μεγά Βραβεῖον. Ἀλλ' ἡ Ὀδὲτ ἔχει ἤδη βραβευθῇ καὶ εἰς ἄλλους καλλιτεχνικοὺς διαγωνισμούς».

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΑ

Ἐκ κυρίου ἄρθρου.

«Υπάρχει κενὸν χαῖνον, πλήρες ἀκανθῶν,» Ἀφ' οὗ εἶναι χαῖνον πῶς εἶναι πλήρες; Ἡ ἂν εἶνε πλήρες πῶς εἶναι χαῖνον;

Ἀπὸ εἰδῶσιν.

«Ὁ κατὰδικος ἐκτίσας τὴν ποινὴν του, ἀπεκεφαλίσθη».

Ὁ ἄνθρωπος ἀπλῶς ἀπεφυλακίσθη. Τὸν ἐκαράτομην ὁ στοιχειοθέτης.